

Foråret så sagte kommer

25/5-12

KAJ MUNK: "Foråret så sagte kommer" er overskriften er den poetiske titel på Kaj Munks (1898-1944) erindringsbog. En af digterpræstens allerførste sætninger, skrevet som vist femårig, på bagsiden af indpakningspapir fra den lokale Brugs.

Jeg fandt bogen på reolen i mit hjem som ung, men fik den aldrig læst færdig. Det var digtene, der trak i den epoke, hvor digter "Den blå anemone", den dag i dag fremstår som et af dansk lyriks højdepunkter for mig. Nok ikke mindst farver af det faktum, at jeg er vokset op på landet med en far som drev gartneri og en mor som helt siden sin barndom, havde dyrket glæden ved at plukke og presse vilde blomster. Fænomenet blomster og botanik kædet sammen med litteratur, er og var en del af den kulturelle bagage. Mangen forårsdag gik turen til Tohne Skov for at plukke anemoner, hvor man var særlig heldig, hvis der var en blå at finde imellem alle de hvide.

Kaj Munk skrev digtet Den blå anemone, i 1943, og er hans mest kendte værk. Det er en hyldelse til den blå anemone, som han hentede på Lolland, hvor han er født og op-

vokset. Han bringer den så til det barske Vestjylland, i Vedersø, hvor hans præstegård ligger, og hvor han glædes over, at den også her kan slå rod. Digtet bærer samtidig, som en undertone, en reference til de barske krigsår, som året efter endte med hans egen død, hvor han blev likvideret. Ikke mindst den sidste strofe, synes at være en håberts hyldest:

"For denne rene farve den er mig som en vårens dåb, den la'r mig nyfødt arve en evighed af håb. Så bøjer jeg mig da mod jord og stryger ømt dit silkeflor, en flig af nådens trone. Du lille anemone, Hvor er din skaber stor!"

Sidste år, 17. juni, blev præstegården i Vedersø åbnet som museum, og 4. maj i år lod Kaj Munks arvinger digterpræstens møbler blive genetableret i hans hjem. Jeg må indrømme, at en af mine første feriedage i sommer bliver brugt på en køretur til Vedersø. Indtil da nøjese jeg med et klick på museets hjemmeside, hvor billeder af lysene i vinduerne den 4. maj og blå anemoner strømmer imødekommende imod enhver,

som har lyst til at kikke med. Kaj Munks forfatterkab er dog udbredt til ander end Danmark, hvor skuespillet Ordet fra 1932, har opnået international succes, og er blevet opsat på scener langt udenfor landets grænser, ligesom Carl Th. Dreyer filmatiserede stykket allerede i 1955. En klassisk film, som varmt kan anbefales.

Den amerikanske forfatter Paul Auster, udtalte efter at have set den: "Slutningen gør noget ved dig, som er helt uventet, og den rammer dig med en kraft som en økse, der fælder et egetræ".

Jeg genlæste "Ordet" i gård på en varm forårsdag i gårdhaven, men glad var jeg, over, at alle de unge studerende på læseferie sad langt væk fra mig, en ældre dame, som de sikkert vil kalde mig, med en antikvarisk bog, pludselig fældende en tåre... endnu en gang kunne Kaj Munk gribe mig ved hjertetoden.

Skulle der sidde en enkelt læser, som ikke kender stykket, vil jeg undlade at afsløre dets indhold, men kun sige, at miraklernes tid er ikke forbi. Det må også være det budskab, Lars Von Trier lod sig fascineret af hos Kaj Munk, da han i 90'erne

skabte storfilmen "Breaking the Waves".

Hvorfor kan Kaj Munk mon tale også til mennesker i nutiden? Jeg vil slutte med at pege på en ung gymnasielævs 34 lange sider opgave fra 1999, som kan ses på www.kajmunk.dk, hvor han afslutningsvis fortæller, hvad arbejdet med Kaj Munks forfatterkab har betydet for ham.

Han skriver, at mødet med åndsvidskaben i denne form, har fået ham til at se betydningen af livets åndelige dimension ikke mindst med sigte på en naturvidenskabelig karriere i fremtiden. Åndsvidskab og naturvidenskab kan ikke undvære hinanden.

Flottre kan det ikke siges!

MARIA STENSGÅRD POULSEN er lektor i Gymnasieskolen. Cand.mag. i kunsthistorie og dansk, Aarhus Universitet. Censor på lærer- og pædagoguddannelsen i Danmark. Skribent ved North Art Magazine. Gift og mor til tre.

Han skriver, at mødet med åndsvidskaben i denne form, har fået ham til at se betydningen af livets åndelige dimension ikke mindst med sigte på en naturvidenskabelig karriere i fremtiden. Åndsvidskab og naturvidenskab kan ikke undvære hinanden.

Flottre kan det ikke siges!

Han skriver, at mødet med åndsvidskaben i denne form, har fået ham til at se betydningen af livets åndelige dimension ikke mindst med sigte på en naturvidenskabelig karriere i fremtiden. Åndsvidskab og naturvidenskab kan ikke undvære hinanden.

Flottre kan det ikke siges!